

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích

Fakulta: Pedagogická

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 28. dubna 2008

Diplomantka: Jana KLOUDOVÁ

Aprobace: M-Př-Pě/ZŠ

Vedoucí diplomové práce

prof. RNDr. M. Papáček, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Makrozoobenthos Pohořského a Dobečovského potoka v Novohradských horách

103 stran + digitální příloha na CD (v češtině + abstrakt v angličtině)
(14 grafů a 32 tabulek v textu; 2 mapy a 10 fotografií v příloze)

Jak název napovídá, hodnocená diplomová práce se zabývá rozmanitostí společenstev makrozoobenthosu dvou potoků v česko-rakouském příhraničí – v Novohradských horách. Na každém toku bylo sledováno pět vybraných odběrových míst, na kterých byly odebrány vzorky po dva roky a v různých sezónních aspektech. Práce uvádí přehled nalezených živočichů (determinovaných podle náročnosti determinace v rámci skupiny do úrovně druhů, rodů, čeledí /jako morfospecies/), charakterizuje společenstva makrozoobenthosu vybranými ekologickými parametry a hodnotí kvalitu vod obou toků prostřednictvím saprobního indexu a belgického biotického indexu.

Diplomová práce naplňuje obsah zadání diplomového úkolu i formální požadavky na práce tohoto typu kladené.

Řešení diplomového úkolu, který vyústil v tuto práci, má poměrně dlouhou - a s trochou nadsázky lze říci, že i lehce dramatickou historii. Práce byla zadána v roce 2001 v rámci výzkumného záměru, který tehdy řešila Katedra biologie PF JU (Biodiverzita a společenstva vod MSM 124100001) a který byl uzavřen v roce 2004. Jejím cílem bylo zjistit rozmanitost společenstev makrozoobenthosu dvou drobnějších toků pramenících v Novohradských horách v kontextu širšího sledování. Řešení úkolu ovlivnily zejména dvě události: (a) ničivé povodně v srpnu 2002, které devastovaly odběrová místa na zmíněných tocích a zatopily depozitář katedry, kde byly uloženy vzorky /s následkem ztráty malé části vzorků při vyklizení/ a (b) rozhodnutí diplomantky přerušit studium a věnovat se na rok práci v zahraničí, jehož následným efektem bylo prodloužení studia a „odložení“ intenzivní práce na analýzách vzorků o čtyři až pět let. Nicméně, v roce 2007/08 lze hodnotit práci diplomantky jako intenzivní, soustředěnou se zájmem jak na teoretické, tak i na dovednostní aspekty řešené problematiky.

Věcný obsah práce a její výsledky jsou přínosem vzhledem ke komparaci se staršími daty a nepublikovanými zprávami výzkumů pro rybáře hospodařící na tocích v Novohradských horách. Doplnují jejich mozaiku a ověřují výchozí hypotézu o větším znečištění vod Dobečovského potoka (oligosaprobní až β -mezosaprobní vody) ve srovnání s Pohořským potokem (oligosaprobní vody; včetně odběrové lokality u obce Meziříčí s hospodařením v těsném okolí toku).

V souvislosti s věcným obsahem teoretické části práce mám k obhajobě následující otázky:

- Lze něčím vysvětlit relativně vysoké hodnoty pH na odběrových místech D1 a D4 v červenci?
- Jaké procesy ve vodě může indikovat vysoké pH obecně?
- Co vypovídá o kvalitě vod hodnota redox potenciálu a vodivosti?

Autorka v kapitole Výsledky a diskuse konstatuje, že nenalezla vztah mezi naměřenými abiotickými charakteristikami vody a strukturou makrozoobentosu na jednotlivých odběrových místech. V této souvislosti je nutné poznamenat, že jistou rezervou práce je, že se autorka nemohla (vzhledem k hiátu v postupu prací na projektu) trochu více zabývat morfologií přítoků nad odběrovými místy a charakterem a obhospodařováním okolních ploch ve vztahu k výsledkům rozborů vzorků z jednotlivých míst.

Kapitoly práce jsou logicky uspořádané a tématicky dobře navazují. Jazyk práce je srozumitelný a sdílný. Rezervou je však několik, při posledním čtení nezachycených a nekorigovaných neobratných formulací. Např.:

- str. 72, 1. a 2. ř.: jak bylo už výše řečeno, senzu Zelinka a Kubíček (1985) „ameletové pásmo“ – namísto ameletové pásmo (sensu Zelinka a Kubíček, 1985);
- str. 72, 4. a 5. ř. od konce (jinde obdobně): bylo nalezeno 22 taxonů v 8 řádech; autorka míní 22 nižších taxonů (= druhů a morfospecies) 8 řádů.

Text neobsahuje příliš překlepů, je naformátovaný přehledně. Nese však jisté znaky časového stresu, se kterým byla práce dokončována. V této souvislosti lze vznést několik připomínek – např. :

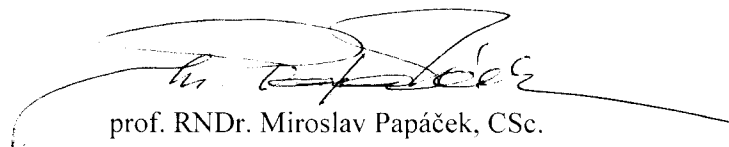
- V názvu práce je uvedeno Makrozoobenthos, v klíčových slovech i jinde – makrozoobentos. Nepreferuji žádnou z obou možností transkripce termínu, ale bylo by vhodné uvádět terminologii v textu jednotně.
- Proč jsou stránky číslovány stylem webových stránek, tj. x z xxx (19 ze 103) a ne jednoduše jak je pro tištěné práce obvyklé, tj. 19, 20,
- V záhlaví str. 94 je uvedeno „5. Závěr“, ačkoli se kapitola jmenuje „5. Závěry“.
- Proč je (možná jen v exempláři, který jsem posuzoval) v příloze vložen zmatečně stránkovaný černobílý duplikát barevné přílohy. Sleduje tím autorka nějaký záměr, který mi momentálně uniká?

Všechny čtyři předchozí připomínky se vztahují k poslední fázi práce na textu a nemusely být vzneseny, pokud by autorka rukopis pozorně přečetla ještě před konečným vytištěním a podáním do vazby.

Závěr: Diplomantka splnila zadaný diplomový úkol. Prokázala schopnost samostatné práce s literaturou a v měřítku okolností omezujících začátečníka i schopnost determinace materiálu (za supervize). Zjištěná data samostatně vyhodnotila (ekologické parametry a indexy charakterizující kvalitu vody), interpretovala a předložila jejich diskusi. Řešením diplomového úkolu ne jen prokázala schopnost samostatné odborné práce, ale prohloubila i své znalosti a dovednosti v oblasti odborných kompetencí užitečných pro učitele přírodopisu na ZŠ. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat:

- velmi dobře -

2008-04-27

prof. RNDr. Miroslav Papáček, CSc.